

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ
НАПН УКРАЇНИ

Локшина О. І.

Робоча програма дисципліни

ПЕДАГОГІЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА

для здобувачів вищої освіти

Ступінь «Доктор філософії»
Спеціальність 014 Середня освіта

Київ– 2024

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Інституту педагогіки НАПН
України

Олег ТОПУЗОВ

від "29" серпня 2024 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Заступник директора з наукової роботи
Інституту педагогіки НАПН України

Микола ГОЛОВКО

від "29" серпня 2024 р.

ПЕДАГОГІЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

дисципліни для здобувачів вищої освіти

ступінь «Доктор філософії»

спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

КИЇВ-2024

Структура програми типова. Години відповідають робочому навчальному плану.

Завідувач аспірантури та докторантури

 М.О. Павельчук

УДК 37.01:3:007.52(0.034.2)

Педагогічна компаративістика. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). 16 с.

Автор:

Локшина Олена Ігорівна, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувач відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України.

Рецензенти:

Арістова Наталія Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу міжнародних зв'язків та наукової співпраці Інституту педагогіки НАПН України

Заболотна Оксана Адольфівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Робоча програма затверджена на засіданні вченої ради Інституту педагогіки НАПН України.

Протокол № 9 від «29» серпня 2024 р.

© Інститут педагогіки НАПН України, 2024 рік

© Локшина Олена Ігорівна, 2024 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 1	Галузь знань: 01 – «Освіта/Педагогіка»	Дисципліна за вибором
Загальна кількість годин – 30		
Модулів – 2	Спеціальність: 014 «Середня освіта»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2-й
		Семестр
		3-й
Індивідуальне заняття не передбачено	Освітній ступінь: Доктор філософії	Лекції
		4 год.
		Семінарські
		6 год.
		Практичні
		0 год.
		Самостійна робота
		20 год.
		Вид контролю: залік

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 1:1,5.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Метою навчальної дисципліни «Педагогічна компаративістика» є формування порівняльно-педагогічної компетентності дослідника – кваліфікованого фахівця, який/яка має високий рівень здатності і готовності до професійної діяльності у сфері вітчизняної, європейської і світової науки й освіти з використанням методології порівняльної педагогіки.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є формування таких компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

- здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері освіти, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність самостійно здобувати нові знання в галузі освіти, теорії та методики навчання.

ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 3. Здатність мислити аналітично та критично у процесі науково-дослідної діяльності.

ЗК 4. Здатність застосовувати кращі освітньо-педагогічні практики у професійно-педагогічній діяльності.

ЗК 6. Здатність організовувати продуктивну усну та письмову комунікацію в освітній, науковій та управлінській діяльності, зокрема у міжнародному середовищі.

ЗК 7. Здатність використовувати інноваційні інформаційні технології та створювати нові електронні (цифрові) освітні ресурси з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей здобувачів освіти.

ЗК 8. Здатність розв'язувати дослідницькі проблеми із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК 9. Здатність цінувати та пропагувати українську культуру та освіту, поважити мультикультурність.

фахові (професійні) компетентності (ПК):

ФК 1. Здатність використовувати когнітивні та практичні уміння, навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для моделювання та організації освітнього процесу з навчальних дисциплін, предметів та інтегрованих курсів у закладах освіти.

ФК 2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень українською та іноземною мовами, розуміти іншомовні наукові тексти за напрямом досліджень.

ФК 3. Здатність застосовувати кращі освітньо-педагогічні практики у професійно-педагогічній діяльності.

ФК 7. Здатність використовувати спеціалізовані уміння та навички розв'язання проблем для виконання кваліфікаційної праці (дисертації) та презентації результатів власних наукових досліджень.

Результати навчання дисципліни «Педагогічна компаративістика» можна вважати успішними за умови досягнення **предметних результатів:**

- **здатності** отримувати інформацію і знання про зарубіжний освітній та педагогічний досвід;

- **здатності** здійснювати порівняльний аналіз трансформацій в освіті та педагогічній науці у зарубіжжі на засадах об'єктивності з використанням методології педагогічної компаративістики;

- **здатності** здійснювати критичний аналіз концептуальних та методологічних знань у галузі науково-дослідної та професійної діяльності, інтерпретувати їх, синтезувати нові ідеї;

- **здатності** аналізувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку освітніх та дослідницьких процесів, усвідомлювати різницю між освітніми явищами, що мають універсальний, особливий та одиничний характер;

- **здатності** використовувати методологію порівняльно-педагогічних досліджень у сфері власних наукових досліджень;

Результати навчання дисципліни «Педагогічна компаративістика» можна вважати успішними за умови досягнення

програмних результатів:

ПРН	Знання	Уміння та навички
ПРН 1	– знання про різні типи джерел інформації та способи роботи з ними; – знання про сучасні технології пошуку, аналізу та інтерпретації професійно значущої інформації; – знання про методи та інструменти	– уміння працювати з джерелами різних типів; – уміння здійснювати пошук, оброблення та аналіз професійно значущої інформації; – уміння застосовувати методи та

	оброблення та аналізу інформації.	інструменти для оброблення та аналізу професійно значущої інформації.
ПРН 2	– знання про сучасні світові та вітчизняні освітньо-наукові тренди та освітні практики; – освітньо-предметні знання (за предметними спеціальностями) відповідно до сучасного стану розвитку відповідної галузі та методики її реалізації; – знання про креативне мислення, інноваційну науково-дослідну діяльність в галузі освіти та методи її активізації.	– уміння постійно оновлювати знання в галузі освіти та наук про освіту; – уміння визначати актуальні проблеми освітньо-предметної галузі, методики навчання як педагогічної науки та пропонувати механізми їх вирішення; – уміння застосовувати методики генерування ідей та управлінських рішень; – уміння приймати ефективні рішення під час здійснення науково-дослідної та професійно-педагогічної діяльності.
ПРН 3	– знання про особливості здійснення науково-дослідної діяльності в галузі освіти; – знання про стратегії застосування аналітичного та критичного мислення.	– уміння здійснювати аналітичну діяльність у процесі науково-дослідної роботи та критично оцінювати її результативність; – уміння опрацьовувати та оцінювати джерела, застосовуючи стратегії аналітичного й критичного мислення; – уміння здійснювати аналітичну діяльність під час організації та реалізації освітнього процесу та критично оцінювати його результативність.
ПРН 4	- знання про сучасні світові та вітчизняні інноваційні освітньо-педагогічні практики, механізми їх застосування в умовах конкретного закладу освіти.	- уміння виявляти кращі сучасні освітньо- педагогічні практики; - уміння адаптувати інноваційні освітньо- педагогічні практики до потреб системи освіти в Україні; - уміння застосовувати інноваційні освітні практики в умовах конкретного закладу освіти.
ПРН 6	- знання про комунікацію в освітній, науковій та управлінській діяльності, міжособистісну та педагогічну взаємодію.	- уміння організовувати процес комунікації в освітньому процесі, науковій та управлінській діяльності на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії; - уміння здійснювати педагогічну взаємодію між суб'єктами освітнього процесу, наукової діяльності та управління.
ПРН 7	- знання про сучасні інформаційні технології, типи та особливості створення засобів їх реалізації; - знання про психолого-педагогічні, ергономічні, санітарно-гігієнічні	- уміння застосовувати в науковому та освітньому процесі електронні засоби навчального призначення, цифрові освітні ресурси, віртуальні освітні середовища;

	вимоги до електронних освітніх ресурсів та організації роботи з ними здобувачів освіти.; - знання про форми, методи, способи застосування в освітньому процесі та науковій діяльності інформаційних технологій, електронних засобів навчального призначення й цифрових електронних ресурсів.	- уміння створювати дидактичне комп'ютерне забезпечення освітнього процесу за предметними спеціальностями з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей здобувачів освіти.
ПРН 8	– знання основ етики організації і здійснення науково-дослідної діяльності та освітнього процесу; – знання принципів професійної етики та академічної доброчесності; – знання вимог законодавства щодо дотримання принципів професійної етики та академічної доброчесності в науковій та педагогічній діяльності.	– уміння дотримуватися етичних норм та принципу академічної доброчесності в процесі науково-дослідної та педагогічної діяльності; – уміння організовувати і здійснювати наукову діяльність та освітній процес з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності; – уміння стимулювати здобувачів освіти щодо дотримання норм професійної етики та академічної доброчесності.
ПРН 9	- знання про традиції української національної культури та освіти; - знання про мультикультурність сучасного суспільства, толерантність та попередження виникнення конфліктних ситуацій	- уміння виявляти повагу, цінувати та пропагувати кращі традиції української національної культури й освіти; - уміння бути толерантним у сучасному мультикультурному суспільстві.
ПРН 10	– знання історико-педагогічних особливостей та тенденцій розвитку методики навчання відповідно до предметних спеціальностей; – знання принципів побудови та механізмів реалізації освітніх стандартів, освітніх та модельних навчальних програм; – знання вимог до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти (відповідно до предметної освітньої галузі); – знання традиційних та інноваційних методик і технологій моделювання змісту навчання, створення й оцінювання якості сучасного підручника; – знання про застосування принципів диференціації та інтеграції в навчанні, компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого підходів; – знання сучасних технологій та	– уміння визначати актуальні проблеми методичної науки та освітньої практики (відповідно до предметної освітньої галузі); – уміння моделювати зміст навчальної дисципліни, предмета, інтегрованого курсу та реалізовувати його в навчальній, модельній навчальній програмі та підручнику; – уміння визначати вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти (відповідно до предметної освітньої галузі); – уміння здійснювати контроль та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

	інструментів контролю й оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.	
ПРН 11	– знання про норми і стилі української літературної мови, використання усного та писемного мовлення – знання про прийоми та методи збагачення мовлення здобувачів освіти для висловлення ними думок, почуттів і ставлень в освітньому процесі та процесі науково-дослідної діяльності; – знання про стратегії комунікації з учасниками освітнього процесу; – знання іноземної мови на рівні B2/C1 відповідно до глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.	– уміння здійснювати усну та письмову комунікацію державною мовою (іноземною/іноземними мовами); – уміння застосовувати прийоми та методи збагачення мовлення здобувачів освіти; – уміння висловлювати думки, почуття і ставлення в освітньому процесі та процесі науково-дослідної діяльності (державною та іноземною/іноземними мовами); – уміння формулювати усно та письмово науково обґрунтовані думки (державною та іноземною/іноземними мовами); – уміння формувати в здобувачів освіти здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії засобами активної та пасивної комунікації.
ПРН 12	- знання особливостей проєктування та використання практико-орієнтованих методик навчання з предметних спеціальностей.	- здатність добирати, розробляти та використовувати практико-орієнтовані методики з предметних спеціальностей.
ПРН 16	- знання психолого-педагогічних засад здійснення науково-дослідної діяльності; - знання про методики та технології аналізу предметної галузі з метою визначення проблем та розроблення механізмів їх розв’язання; - знання вимог до публікацій на здобуття наукового ступеня; - знання вимог до кваліфікаційної праці (дисертації), її структури, технології виконання та презентації отриманих наукових результатів;	- уміння визначати наукові проблеми в обраній освітньо-предметній галузі; - уміння планувати етапи наукового дослідження; - уміння добирати оптимальний методологічний інструментарій, застосовувати методи педагогічного і міждисциплінарного дослідження; - уміння оформлювати результати дослідження в наукові публікації та супроводжувати їх подання до фахових видань, зокрема, таких, що входять до провідних міжнародних наукометричних баз; - уміння оформлювати кваліфікаційну працю (дисертацію) згідно з вимогами; - уміння презентувати ключові результати наукового дослідження.

У **результаті** вивчення дисципліни «Педагогічна компаративістика» здобувач повинен:

знати:

- історичні етапи становлення і розвитку педагогічної компаративістики в національному та світовому вимірах;
- внесок провідних педагогів-компаративістів у розвиток методології педагогічної компаративістики;
- мету, завдання, функції, методи, джерела педагогічної компаративістики як галузі наукових знань;
- напрями і характер трансформацій у зарубіжній освіті та педагогічній науці;
- сутнісні характеристики інновацій в освіті та компаративних дослідженнях зарубіжжя;

вміти:

- аналізувати та зіставляти теоретичні погляди дослідників-компаративістів та оцінювати їх перспективність для розвитку національної освіти та педагогіки;
- виявляти позитивні та дискусійні аспекти зарубіжного досвіду в контексті перспективності для реформування освіти і педагогічної науки в Україні;
- висловлювати власну точку в усній та письмовій формі щодо освітніх явищ і процесів, що мають місце в освітньому та дослідницькому просторах у сучасному світі;

обґрунтовувати та проявляти ставлення до зарубіжного досвіду у галузі освіти і педагогічної науки.

Програма навчальної дисципліни «Педагогічна компаративістика» складається з двох модулів. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 30 годин / 1 кредит за ЄКТС.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви блоків (модулів) і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекції	семінарські	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Педагогічна компаративістика як наука	14	2	2	0	10
Змістовий модуль 2. Становлення і розвиток педагогічної компаративістики: глобальний і національний контексти	16	2	4	0	10
Всього годин	30	4	6	0	20

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назви тем лекцій	Кількість годин
1.	Педагогічна компаративістика як наука	2
2.	Становлення і розвиток педагогічної компаративістики: глобальний і національний контексти	2
	Разом	4

Тема 1. Педагогічна компаративістика як галузь наукових знань.

Опис: Компаративістика як комплексна методологія зіставлення об'єктів з метою їх типологізації та пізнання суттєвих зв'язків. Компаративістика як наука (порівняльне мовознавство, порівняльна філософія, порівняльна економіка, порівняльне правознавство, порівняльна соціологія, порівняльна педагогіка). Порівняльна педагогіка як метод, наука та навчальна дисципліна. Термінологічне поле педагогічної компаративістики. Педагогічна компаративістика – предмет, мета, завдання. функції, рівні. Джерельна база компаративістики. Методи педагогічної компаративістики (аналіз, контент-аналіз, співставлення, порівняння, виокремлення характерних рис). Місія педагогічної компаративістики в умовах реформування освіти в Україні.

Тема 2. Становлення і розвиток педагогічної компаративістики: глобальний і національний контексти.

Опис: Особливості становлення і розвитку педагогічної компаративістики. «Батько» порівняльної педагогіки Марк Антуан Жюльєн Паризький. Провідні дослідники-компаративісти та їх внесок у розбудову методології порівняльної педагогіки (М. Седлер, І. Кендл, Н. Хенс, Ф. Шнейдер, У. Брікман, Дж. Бірідей, Б. Холмз, Г. Ноа, М.А. Екштейн, М. Брей, М. Мензон та ін.). Порівняльна педагогіка в контексті глобалізації – трансформація методологічних постулатів від лінійних запозичень у напрямі багатовимірної аналізу на засадах системного, культурологічного, синергетичного та прогностичного підходів.

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назви тем семінарських занять	Кількість годин
1.	Компаративна складова дисертаційного дослідження з освіти/педагогіки.	2
2.	Періодизації учених з розвитку педагогічної компаративістики.	2
3.	Педагогічна компаративістика в Україні: стан і напрями розвитку.	2
	Разом	6

Змістовий модуль 1. Педагогічна компаративістика як наука.

Семінарське заняття 1. Компаративна складова дисертаційного дослідження з освіти/педагогіки.

Питання для обговорення:

1. Моделі компаративної складової дисертаційного дослідження .
2. Етапи компаративного дослідження у сфері освіти.
3. Формати представлення результатів порівняльного аналізу в дисертаційному дослідженні (таблиці, графіки тощо).

Змістовий модуль 2. Становлення і розвиток педагогічної компаративістики: глобальний і національний контексти.

Семінарське заняття 2. Періодизації учених з розвитку педагогічної компаративістики.

Питання для обговорення:

1. Періодизації розвитку порівняльної педагогіки зарубіжних методологів-компаративістів.
2. Періодизації розвитку порівняльної педагогіки українських дослідників-компаративістів.
3. Ключові періоди розвитку порівняльної педагогіки на основі періодизацій компаративістів.

Семінарське заняття 3. Педагогічна компаративістика в Україні: стан і напрями розвитку

Питання для обговорення:

1. Ідеї К. Ушинського, М. Пирогова, О. Музиченка, С. Ананьєва, С. Русової щодо запозичення зарубіжного досвіду.
2. Педагогічна компаративістика в УРСР: методологічні підходи до проведення компаративних досліджень та здобутки українських дослідників-компаративістів.
3. Педагогічна компаративістика в незалежній Україні: напрацювання і виклики у галузі середньої освіти.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Зміст самостійної роботи з навчальної дисципліни «Педагогічна компаративістика» спрямовано на закріплення та поглиблення теоретичних знань, набуття й удосконалення практичних навичок і умінь, що сприяє формуванню професійного світогляду майбутніх фахівців докторів філософії.

Самостійна робота охоплює 2 змістові модулі (10 та 10 годин відповідно на кожен).

Кожна самостійна робота передбачає виконання письмового завдання.

Звітуватись за виконання самостійної роботи бажано під час відповідного семінарського заняття.

Матеріали, підготовлені письмово, здаються (надсилаються) викладачу на перевірку.

№ з/п	Назви тем самостійних робіт	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Педагогічна компаративістика як наука.		10
1	Складіть порівняльну таблицю головних досягнень зарубіжних методологів-компаративістів за країнами (Велика Британія, США, ФРН, Франція, інші країни) за такими параметрами: ПІБ вченого та роки життя, його/її праці та рік опублікування, ключові методологічні ідеї.	2
2	Складіть перелік міжнародних е-джерельних баз з проблем освіти (не менше 10 позицій).	2
3	Складіть перелік міжнародних е-статистичних баз, які містять статистичні дані з освіти (не менше 10 позицій).	2
4	Складіть перелік зарубіжних та українських тлумачних словників/гlossаріїв/енциклопедій з проблеми освіти/педагогіки.	2
5	Складіть перелік джерел іноземною/іноземними мовами з освіти/педагогіки (наукові статті, монографії, аналітичні довідки, звіти) для використання в процесі підготовки Вашого дисертаційного дослідження (не менше 10 позицій з е-адресами).	2

Змістовий модуль 2. Становлення і розвиток педагогічної компаративістики: глобальний і національний контексти.		10
6	Підготуйте обґрунтування актуальності використання компаративної складової у Вашому дисертаційному дослідженні (мета, формати, покроковий план реалізації, варіанти представлення проведеного порівняння).	2
7	Складіть перелік дисертацій з педагогічної компаративістики, які були захищені в незалежній Україні з проблеми, що є дотичною до Вашого дисертаційного дослідження за параметрами: ПІБ дослідника, назва дисертації, рік захисту, рада, в якій захищена дисертація, об'єкт, предмет, мета і завдання дисертації, е-адреса дисертації.	2
8	Охарактеризуйте системи наукових ступенів і наукових звань в Україні та в країнах зарубіжжя у формі порівняльної таблиці.	2
9	Охарактеризуйте (в таблиці) зарубіжні та українські фахові періодичні журнали, що працюють у полі педагогічної компаративістики за параметрами: назва, рік заснування, тематика, бази, в яких індексується журнал, е-адреса.	2
10	Охарактеризуйте у формі таблиці феномен академічної доброчесності (academic integrity) за такими параметрами трактування, історія руху за академічну доброчесність, практики зарубіжних країн з дотримання академічної доброчесності, законодавство України про академічну доброчесність.	2
Разом		20

Примітка: письмова робота на 1-3 аркуші формату А4, шрифт Times New Roman, розмір 12, одинарний інтервал, з подальшим захистом положень на занятті.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання:

за типом пізнавальної діяльності:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемного викладу;
- дослідницький;

відповідно до логіки пізнання:

- аналітичний;
- індуктивний;
- дедуктивний;

за основними етапами процесу:

- формування знань;
- формування умінь і навичок;
- застосування знань;
- узагальнення;
- закріплення;
- перевірка;

за системним підходом:

- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль.

за джерелами знань:

- словесні - розповідь, пояснення, лекція;

- наочні - демонстрація, ілюстрація.

за рівнем самостійної розумової діяльності:

- проблемний;
- частково-пошуковий;
- дослідницький;
- метод проблемного викладання.

Методи під час дистанційного навчання: телекомунікаційні (інтерактивні комп'ютерні відеоконференції, on-line консультації, самостійна робота здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії з використанням освітніх платформ (Zoom, Classroom, Google Meet) та месенджерів (Viber, WhatsApp). Для отримання зворотного зв'язку використовується Google Form service.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль успішності засвоєннями аспірантами навчального матеріалу здійснюється шляхом опитування й оцінювання знань під час семінарських занять, виконання аспірантами самостійної роботи.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ АСПІРАНТИ

Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою, шкалою ECTS та національною шкалою.

Очікувані результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються на першому занятті в семестрі. Враховуються бали, набрані на заняттях та під час підсумкового заліку. При цьому обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність здобувача під час заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном чи іншими пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін.

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них 85 балів здобувач може отримати впродовж роботи на семінарських, лекційних та самостійних заняттях, 15 балів – на заліку.

Схему нарахування балів з дисципліни «Педагогічна компаративістика» подано в табл. 10.1, шкалу оцінювання – в табл. 10.2.

Таблиця 10.1

Схема нарахування балів з дисципліни

Поточне оцінювання, самостійна робота, залік						Підсумковий контроль	Сума
Т1			Т2				
Л	С	С/р	Л	С	С/р	15	100
5	10	25	5	15	25		

Скорочення: Л – лекція; С – семінар; С/р – самостійна робота.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
69-74	D	
60-68	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект (рукопис) та презентації (ppt) лекцій.
2. Методичні рекомендації з підготовки до семінарських занять з дисципліни «Педагогічна компаративістика» – рукопис.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Локшина О. Тенденція як наукова категорія порівняльної педагогіки. *Порівняльно-педагогічні студії*. 2011. № 2. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/7118/1/18585-27831-1-SM.pdf>
2. Локшина О.І., Н.М. Авшенюк, О.В. Овчарук, Н.В. Бородієнко. Порівняльна педагогіка в Національній академії педагогічних наук України: кроки зростання. *Український педагогічний журнал*. 2016. № 2. С. 5–12. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/162/120>
3. Мензон М. (2015). Порівняльна педагогіка: інтелектуальне поле у мікросвіті. *Український педагогічний журнал*, № 4. С. 30–50. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/114/77>
4. Ничкало Н. Порівняльна професійна педагогіка як галузь педагогічного знання. *Порівняльна професійна педагогіка*. 2011. № 1. С. 6–18. URL: <http://khnu.km.ua/root/res/2-7001-11.pdf>
5. Порівняльна педагогіка: методологічні орієнтири українських компаративістів : хрестоматія / авторський колектив. Київ : Педагогічна думка, 2015. 176 с. URL: <http://comparlab.org.ua/wp-content/uploads/2022/01/ppmouk2018.pdf>
6. Сисоева С. Порівняльна педагогіка в контексті розвитку освітології. *Освітологія : пол.-укр. щорічник*. 2014. Вип. 3. С. 17–23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ocvit_2014_3_4
7. Соколова І. Наукові підходи до проведення компаративних досліджень в освіті. *Освітологія = Oświatologia: укр.-пол. щоріч. / Київський ун-т ім. Бориса Грінченка, Вища пед. шк. Спільки пол. вчителів. Варшава. Київ, 2014. № 3. С. 23–29.*
8. Чепіль М. М. Порівняльна педагогіка : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2014. 216 с.
9. Уолгутер Ш. (2015). Порівняльна педагогіка та міжнародна освіта: минуле, сьогодення, майбутній розвиток і значення цієї галузі науки. *Порівняльна педагогіка: інтелектуальне поле у мікросвіті. Український педагогічний журнал*, № 4. С. 82–95. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/120/82>

10. Bray M. (2003). Comparative Education in the Era of Globalisation: evolution, mission and roles. *Policy Futures in Education*, Volume 1, Number 2. P. 209-224.
11. Bray M. (2005). Methodology and Focus in Comparative Education. *Education and Society in Hong Kong and Macao. Comparative Perspectives on Continuity and Change*. Bray, M., Koo, Ramsey (Eds.). Comparative Education Research Centre. Second Edition. Springer, 2005. 325 p.
12. Manzon M., Bray M. (2006). The Comparative and International Education Society (CIES) and the World Council of Comparative Education Societies (WCCES): Leadership, Ambiguities and Synergies. *Current Issues in Comparative Education*. Teachers College, Columbia University. Vol. 8(2). P. 69-83.

Додаткова

1. Кремень В. Г. Загальна середня освіта України в контексті освіти країн Європи: тривалість і структура : наук.-аналіт. доп. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки НАПН України ; В. Г. Кремень, О. І. Ляшенко, О. І. Локшина ; [за участю А. П. Джурило, О. М. Шпарик (пер. з англ. додатків)]. Київ : Пед. думка, 2020. 56 с. DOI: <https://doi.org/10.32405/978-966-644-555-4-2020-49>
2. Локшина О. Відкрита освіта в європейському просторі: стратегія розбудови. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2018. № 2. С. 75–86 DOI: <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2018.02/075-086>
3. Локшина О. Забезпечення якості вищої освіти в умовах європеїзації України. Неперервна професійна освіта: теорія і практика. 2018. Вип. 3-4. С. 127–132. DOI: <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2018.3-4.127132>
4. Локшина О. Європейська довідкова рамка ключових компетентностей для навчання впродовж життя: оновлене бачення 2018 року. Український педагогічний журнал. 2019. № 3. С. 21–30. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2019-3-21-30>
5. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні : монографія / В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заступник голови), О. М. Топузов (заступник голови), С. О. Сисоєва, О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, І. Ю. Регейло (секретар) за заг. ред. В. Г. Кременя, Київ : Нац. акад. пед. наук України, 2021. 384 с. (До 30-річчя незалежності України). DOI: <https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua>
6. Lokshyna Olena, Topuzov Oleg. COVID-19 and education in Ukraine: Responses from the authorities and opinions of educators. *Perspectives in Education*, Vol. 39 No. 1 (2021): COVID-19 special issue: Opportunity to rethink and restructure education in the world / COVID-19 and the impact on basic and special education. P. 207-230. DOI <https://doi.org/10.18820/2519593X/pie.v39.i1.13>
7. Topuzov, O., Malykhin, O., Usca, S., & Aristova, N. (2021). Ukrainian-Latvian Comparative Studies on University Education: Common European Values and Current Challenges. In *Society. Integration. Education*. Proceedings of the International Scientific Conference, 1, 696-706. <https://doi.org/10.17770/sie2021vol1.6423>

Е-інформаційні ресурси

1. Сайт відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України. URL: <http://comparlab.org.ua/>
2. Е-бібліотека Інституту педагогіки НАПН України. URL: <https://undip.org.ua/library/>
3. Education Statistics (EdStats) The World Bank. URL: <https://datatopics.worldbank.org/education/>
4. Eurostat. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/education-and-training>
5. Eurydice: Information network on education in Europe. URL: <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/>
6. International Bureau of Education. URL: <http://www.ibe.unesco.org/>

7. National Center for Education Statistics (NCES) US. URL: <https://nces.ed.gov/>
8. OECD Education Statistics. URL: <https://data.oecd.org/education.htm>
9. Our World in Data (Education and Knowledge). URL: <https://ourworldindata.org/>
10. Statista (Education & Science). URL: <https://www.statista.com/markets/411/topic/962/education-science/#overview>
11. UNESCO Statistics. URL: <https://en.unesco.org/gem-report/statistics>

Робоча програма затверджена на засіданні вченої ради Інституту педагогіки НАПН України (протокол № 9 від «29» серпня 2024 р.).

Локшина О. І. Педагогічна компаративістика. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) / Локшина О. І. [Електронне видання]. – Київ : Інститут педагогіки НАПН України, 2024. – 16 с.

Рецензенти:

Арістова Наталія Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу міжнародних зв'язків та наукової співпраці Інституту педагогіки НАПН України

Заболотна Оксана Адольфівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Анотація. Робоча програма дисципліни «Педагогічна компаративістика» призначена для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, освітній ступінь «Доктор філософії», галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність: 014 «Середня освіта». Метою навчальної дисципліни «Педагогічна компаративістика» є формування порівняльно-педагогічної компетентності дослідника – кваліфікованого фахівця, який/яка має високий рівень здатності і готовності до професійної діяльності у сфері вітчизняної, європейської і світової науки й освіти з використанням методології педагогічної компаративістики.

Для викладачів та здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Освітній ступінь «Доктор філософії», Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, Спеціальність: 014 «Середня освіта».

Abstract. The working training programme of the discipline “Comparative education” is designed to train applicants for the third (educational and scientific) level of higher education, educational degree “Doctor of Philosophy”, area of knowledge 01 Education / Pedagogy, specialty: 014 “Secondary education”. The aim of the discipline “Comparative education” is the formation of comparative education competence of a researcher – a qualified specialist who has a high level of ability and readiness for professional activity in the field of home, European and world science and education using the comparative education methodology.

For teachers and applicants for of the third (educational-scientific) level of higher education, educational degree “Doctor of Philosophy”, area of knowledge 01 Education / Pedagogy, Specialty: 014 “Secondary education”.

© Інститут педагогіки НАПН України, 2024 рік

© Локшина Олена Ігорівна, 2024 рік